

[Wihjelm.]

en række borgerlige partier om mere fordelagtige finansieringsforhold for erhvervsbygninger, vil vi stemme imod det.

Tilbage er der nr. L 213 om isoleringstilskuddene til erhvervsbygninger og beboelsesbygninger. VS plejer ikke at kunne stemme for disse tilskudsordninger til beboelsejendommene, således som de hidtil har set ud, og slet ikke til erhvervsejendomme, hvor det er et klart kapitaltilskud, og hvor det uundgåeligt kapitaliseres. Det tilskud til erhvervsejendommene vil vi stadig væk være imod.

Tilskuddene til beboelsejendommene har vi haft forskellige indvendinger imod, siden forslaget første gang dukkede op i april 1975, og jeg mener, at udviklingen har givet os ret i de indvendinger.

Det var for det første, at sådan som de tilskud var udformet, ville de altovervejende gå til parcelhusene. Det har vist sig at være korrekt, 80 pct. cirka er gået til parcelhusene.

For det andet, at det var dårligt, at det gik den vej, ikke bare fordi kapitaliseringen her sikrest går lige ned i private lommer, men også fordi det er i den sektor, motiveringen til selv at lave isoleringsforanstaltninger er størst i forvejen, fordi det er de samme mennesker, der betaler varmeregningen. Det er det som bekendt ikke i lejeboligerne. Dér er det andre, som skal tage stilling til, om de vil isolere ejendommene, end dem, der har den eventuelle fordel over varmeregningerne.

Beskæftigelseseffekten er mindre, når pengene går i parcelhussektoren, for det er små projekter, som stort set udføres af den enkelte lille håndværksmester og hans medhjælpende svend og hans lærling på overarbejde. Der er ingen, der tør antage en ekstra på disse kortvarige isoleringsprojekter af så lille art. Der er ingen, der tør det i en krisesituation. Også det argument har vist sig at være rigtigt. I forhold til de store penge, der er pumpet i det her, er det er jo en relativt meget, meget beskednen beskæftigelseseffekt, der har været.

Endelig for det tredje, at projekterne i denne form er uhensigtsmæssige, er langt fra det optimale, hvad angår energibesparelseeffekten, og i mange henseender endda lægger sig i vejen for langsigtede og fornuftige investeringer i den sektor med et virkelig optimalt energiforbrug for øje.

Alle de indvendinger mener jeg det har vist sig at vi har fået ret i. Det er sådan set erkendt

af boligministeriet, der for nylig i et svar har sagt, at man overvejer påbud, at man overvejer at give faste kriterier, man overvejer en mere målrettet indsats end den meget tilfældige, der har været hidtil. Fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd begynder man at sige det samme, og LOs og SDs beskæftigelsesplan i februar talte også om, at det var nødvendigt at lave det mere målrettede og mere påbudsagtigt, for den måde, det var foregået på hidtil, var stort set spild.

Vi må sige, at det er sørgeligt, at der nu er gået 2½ år og er investeret 4-5 mia kr. i disse projekter på en måde, som er så lidt effektiv, og som i vidt omfang endda lægger sig i vejen for fornuftig fortsat investering på dette område, fordi det netop ikke har været målrettet. Det har vi altså ikke haft medansvar for. Vi har ikke stemt for en eneste af de ordninger, der har været hidtil. Vi har sagt, at vi mente, tilskuddene skulle gå til lejeboliger, fordi man dér ikke har motiveringen hos ejeren og der derfor kan være grund til at incitere med en tilskudsordning.

Vi har sagt, at vi ikke tror en døjt på den bureaukratiske kontrol, som er henlagt til kommunerne, og som rent faktisk ikke har fungeret, men at der var langt større kontrol, hvis man sagde: tilskud gives ikke, medmindre lejernes flertal er gået ind for projektet. Dér har man den solide garanti fra basis. Det er dem, der betaler varmeregningen. De skal nok forstå at vurdere, om projekterne er hensigtsmæssige eller ej. Det ville også have givet en større beskæftigelseseffekt, fordi det var større projekter, der så ville være på tale. Endelig har vi sagt: dette burde suppleres med målrettede påbud til ejerboligsektoren, hvilket altså nu omsider er med i boligministeriets overvejelser på dette område. Foreløbig er der altså spildt 4-5 mia kr. på disse stort set uhensigtsmæssige projekter, der i vidt omfang lægger sig i vejen for fornuftig anvendelse af de næste milliarder.

Det er værd at notere, at det forslag, der nu er kommet, er anderledes på en hel del områder. Det er mere målrettet. Det er mere langsigtet. Det har taget højde for den skæve fordeling hidtil, ved at man nu ændrer tilskudssatsen, så den bliver større for lejeboliger og mindre for ejerboliger. Det er forbedringer, vi gerne vil kvittere for, om end vi samtidig skal sige, det ikke giver nogen garanti for, at der ikke stadig væk går 80 pct. af støttebeløbene til ejerboliger. Det synes vi stadig væk er dårligt. Men der er altså forbedringer i det her. Vi havde